

Hemma-hos-utredningar återuppväcks

Positivt med fokus på konkreta stödinsatser till familjer, men viktigt att det görs tillsammans med familjerna. Det är reaktionerna från socialarbetare med lång erfarenhet inför ett projekt i Stockholms stad där socialsekreterare och familjebehandlare ska gå hem till familjer i social utsatthet.

Hembesök två-tre dagar i veckan och två timmar per tillfälle är något som nu ska genomföras på försök i några av Stockholms stadsdelar. Målet är att minska antalet utredningar där föräldrar säger nej till sociala insatser, bland annat på grund av att utredningsprocessen har varit för lång. Pengarna tas från en särskilt avsatt pott för sociala investeringar.

– Vi vet att många ungdomar, med kriminellt beteende och missbruksproblem, har varit aktuella hos socialtjänsten flera gånger under uppväxten. Min förhoppning är att vi ska kunna komma in tidigare och ge stöd både till utsatta barn och till deras familjer innan den negativa utvecklingen har gått för långt, säger **Jan Jönsson**, (L) socialborgarråd i Stockholms stad [i ett pressmeddelande](#).

Reaktionen är överlag positiv bland de mycket erfarna socialarbetare som SocialPolitik har i sitt nätverk. De konstaterar att inget är nytt under solen, snarare en återgång till tidigare arbetssätt.

– Spontant tänker jag på det som vi hade på nittiotalet. Lägenhetsutredningar. Då skrev man in hela familjen och arbetet gick ut på att tillsammans med familjen utreda och stötta familjen och barnen både pedagogiskt och praktiskt. I USA hade man en modell där två socialarbetare gick hem till familjen och levde med dem under lång tid, upp till två månader. Ett arbetssätt som gav socialsekreterarna en god inblick och kunskap om familjen, deras behov och brister,

säger **Claudette Skilving**, som bland mycket annat varit chef för Familjecentret i Hagalund.

Heléne Nellvik känner också igen arbetssättet med hemmahosare redan från sin tid som utredare på Socialstyrelsen och som socialarbetare i Botkyrka på 80-talet.

– Vi började med lägenhetsutredningar på 90-talet under min tid som chef och utvecklingsledare i Sigtuna. Parallellt växte familjecentralerna fram med mer öppna och stödjande insatser, säger hon.

Under nittiotalet fanns många utvecklingsprojekt där målet var att hjälpa familjerna konkret och praktiskt för att förhindra tvångsomhändertaganden. Detta avlöstes sedan av utredningsmodeller där fokus kom att ligga på barnet och mindre på stöd till föräldrarna.

– Socialsekreterarnas reaktioner på 2010-talet var: *Här utreder och utreder vi, men sedan finns inga resurser*, säger Claudette Skilving.

Om arbetssättet kommer att lyckas hänger först och främst på familjernas medgivande men framförallt på socialsekreterarnas förmåga att knyta an till familjerna, anser **Gun-Lis Angsell**, tidigare socialarbetare och chef för Stockholms FOU-enhet.

– Att de har tid och tålamod att på djupet förstå familjedynamiken och problematiken i varje enskild familj. Det är viktigt att man presenterar förslaget i första hand som ett stöd och en utredning för att kunna bistå familjen, och inte bara som ett mer närgånget sätt att granska familjen, säger hon.

Att få familjernas fulla förtroende är viktigt för att nå resultat.

– Det går inte att göra något i, eller åt familjer, det som ska göras ska göras tillsammans med dem, säger Gun-Lis

Angsell.

Alla tre är överens om att det är positivt att fokus hamnar på mer konkreta stödinsatser till familjer, något som efterfrågats under lång tid.

Anna Fredriksson